

Hindamisjuhend

Kajamaa Kooli õppekava lisa 3

Sisukord

1. Üldsätted.....	3
2. Hindamise põhimõtted ja eesmärgid	3
3. Hinnete, puudumiste ja hilinemiste märkimine	4
4. Hindamisel kasutatavad mõisted	5
4.1 Protsessihinne	5
4.2 Arvestuslik hinne ehk mitteeristav hindamine	5
4.3 Tasemetööd	5
5. Hindamise korraldus.....	5
5.1 Teadmiste ja oskuste hindamine	6
5.2 Loovainete hindamine	6
5.3 Käitumise ja hoolsuse tagasisidestamine	7
5.4 Individuaalse õppekava alusel õppivate õpilaste hindamine	9
6. Järelevastamiste korraldus	9
7. Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine.....	9
7.1 Täiendav õppetöö	10
7.2 Klassikursuse kordamine	10
8. Põhikooli lõpetamine	11

1. Üldsätted

Hindamisjuhend on õpilaste hindamise aluseks. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse riiklikest õppekavadest ja nende alusel koostatud Kajamaa Kooli õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.

Hindamise üldised põhimõtted, tingimused ja kord (edaspidi hindamisjuhend) sätestatakse käesolevas dokumendis, hindamise põhimõtted ainevaldkonniti ainekavade üldosas ning hindamise sisu ja vorm õpetaja töökavas.

Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

Õpilasel ja vanemal on ligipääs hinnetele e-päevikus Stuudium. Hinded kantakse õpetaja poolt Stuudiumisse 10 õppepäeva jooksul alates töö toimumise päevast. Õpilasele pannakse kokkuvõttev hinne kolm korda õppeaastas iga trimestri lõpus. Aastahinne kujuneb kolme trimestri koondhindena õppeaasta lõpuks. Õppeaasta lõpus antakse õpilasele pabertunnistus. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid, mitteristavaid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada 10 päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest nimetatud taotluse esitajat kirjalikult 5 tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates. Hindamisjuhendit korrigeeritakse vajadusel kord õppeaastas, pärast õppeperioodi lõppu.

2. Hindamise põhimõtted ja eesmärgid

Õpilase arengu toetamiseks, innustamiseks ja suunamiseks hinnatakse õppe kestel toimuvat ehk kasutatakse kujundavat hindamist: selleks võrreldakse õpilase arengut tema varasemate saavutustega, liikudes kokkuvõtva hindamise suunas; analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist; antakse pidevalt suulist ja kirjalikku tagasisidet õpilase senistest tulemustest ning vajakajäämistest; kaasatakse ta hindamisprotsessi ning vesteldakse. Vähemalt üks kord õppeaastas toimub arenguestlus õpilase, tema vanema ja õpetaja vahel.

Hindamise eesmärgid:

- toetada õpilase arengut;
- anda õpiedukusest tagasisidet;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist;
- toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- motiveerida ja suunata õpilast eesmärgipäraselt õppima.

3. Hinnete, puudumiste ja hilinemiste märkimine

Õpilasele antakse õppeprotsessis suulisi ja kirjalikke hinnanguid ja soovitusi ning õppeaasta lõpus kirjalik kokkuvõte edasijõudmistest õppeainetest. Hindamine toimub viie palli süsteemis (koos sõnalise vastega) järgmiselt: hinne „5“ – „väga hea“; hinne „4“ – „hea“; hinne „3“ – „rahuldav“; hinne „2“ – „puudulik“; hinne „1“ – „nõrk“.

Õpilase tundides osalemise jälgimiseks ja tagasiside andmiseks kasutatakse e-päevikus järgmisi märkeid:

Tähis	Selgitus	e-päeviku arvutustes kasutatav %
!	Õpetaja märgib e-päevikusse selgituse, milline ülesanne milliseks tähtajaks tuleb esitada	-
T	Tegemata töö	0%
1	Nõrk	0-19%
2	Puudulik	20 – 49%
3	Rahuldav	50 – 74%
4	Hea	75 – 89%
5	Väga hea	90 – 100%
A	Arvestatud	vähemalt 50%
MA	Mittearvestatud	kuni 49%
VH	Väga hea (käitumine, hoolsus)	alati
H	Hea (käitumine, hoolsus)	enamasti
R	Rahuldav (käitumine, hoolsus)	vahel
MR	Mitterahuldav (käitumine, hoolsus)	enamasti mitte

4. Hindamisel kasutatavad mõisted

4.1 Protsessihinne

Protsessihinne on igasugune trimestri sees saadud hinne, mis ei ole arvestusliku töö hinne.

Protsessi hindamise eesmärgiks on:

õpilasele tagasiside andmine õppimise edukusest;

õpilase õpimotivatsiooni ja positiivse enesehinnangu toetamine;

vajadusel õppeülesannete diferentseerimine ja kohandamine.

Õppeprotsessi hindamisel arvestatakse nõutavaid õpitulemusi, õppeaine eripära ja õpilase arengut.

Õpetaja hindab kogu trimestri vältel õpilasi. Protsessihindamise objektid, vahendid ja vormi (suuline küsitlus, kodused tööd, tunnikontroll, kontrolltöö jms) valib õpetaja. Protsessihinded on osa kujundavast hindamisest. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

4.2 Arvestuslik hinne ehk mitteeristav hindamine

Arvestuslik hinne (kontrolltöö, referaat, essee vm) määratleb ühe tervikliku aineosa/teema käsitlemise järel nõutavatele õpitulemustele hinnangu. Arvestuslikult hinnatakse kooli ainekavas või õpetaja töökavas määratud nõutavate õpitulemuste omandatust. Osa arvestuslike hinnete võib välja panna protsessihinnete alusel. Protsessihinnete kasutamise arvestuslikul hindamisel otsustab õpetaja. Arvestuslik hindamine kavandatakse trimestri ulatuses. Arvestusliku hindamise objektid ja vahendid valib õpetaja.

4.3 Tasemetööd

Tasemetööde ja teiste välishindamise tulemusel saadud õpitulemust ei hinnata numbriliselt.

5. Hindamise korraldus

Teadmisi ja oskusi hinnatakse numbriliselt, sõnaliselt ja arvestuslikult, käitumise ja hoolsuse kohta antakse sõnaline tagasiside iga trimestri lõpus e-päeviku kaudu. Iga trimestri algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine oodatavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi. Hindamise korraldus on avalikustatud kooli kodulehel. Õpilasel on õigus saada klassi- või aineõpetajalt teavet

oma hinnete kohta. Hindamismeetodid on mitmekesised ning arvestavad õppeaine iseloomu.

Hindamine on objektiivne ja arvestab õpilase individuaalsust. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja protsessihinnetena ja kokkuvõtivate hinnetena. Õpetaja arvestab õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele ning peab silmas õpilase arengut.

5.1 Teadmiste ja oskuste hindamine

Õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis:

- 1) hindegaga „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületavad neid;
- 2) hindegaga „4“ ehk „hea“ hinnatakse, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 3) hindegaga „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- 4) hindegaga „2“ ehk „puudulik“ hinnatakse, kui õpilase areng õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- 5) hindegaga „1“ ehk „nõrk“ hinnatakse, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4“ 75–89%, hindegaga „3“ 50–74%, hindegaga „2“ 20–49% ning hindegaga „1“ 0–19%.

Esimese klassi õpilaste hindamisel kasutatakse sõnalist hindamist, mis kirjeldab ja sõnastab lahti õpilase õpitulemused kõikides õppeainetes. Iga trimestri lõpus antakse õpilasele kokkuvõttev kirjalik ja suuline sõnaline hinnang, mis kirjeldab süsteemselt lapse arengut õppeprotsessis.

5.2 Loovainete hindamine

Loovainetes arvestatakse õpitulemuste mitmeeristataval hindamisel õpilase individuaalset arengut. Õpilase töö sooritamist arvestatuks või mittearvestatuks nimetatakse mitmeeristatavaks hindamiseks. Kajamaa Koolis on mitmeeristatav hindamise süsteem kasutusel 2.-8. klassini muusikaõpetuses, kehalises kasvatuses, kunstiõpetuses, tööõpetuses, käsitöös ja kodunduses, tehnoloogiaõpetuses, informaatikas.

9. klassis hinnatakse õppeaineid muusikaõpetus, kehaline kasvatus, kunstõpetus, tööõpetus, käsitöö- ja kodunduses, tehnoloogiaõpetuses ja informaatikas viiepallisüsteemi numbriskaalal, kuna põhikooli lõputunnistusel peavad olema hinded numbriliselt.

Õppeaineid muusikaõpetus, kehaline kasvatus, kunstõpetus, tööõpetus, käsitöö- ja kodunduses, tehnoloogiaõpetuses ja informaatika hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi mitteeristavalt ning kasutusel on skaalal arvestatud „A” ja mittearvestatud „MA”.

Hinde „A” kannab õpetaja õpilase Stuudiumi päevikusse juhul, kui õpilase esitatud töö vastab õpetaja poolt esitatud kõikidele tööjuhendis antud nõudmistele (kriteeriumitele). Kui õpilase esitatud kirjaliku töö, suulise esituse või praktilise töö tulemus vastab õpetaja poolt esitatud nõudmiste miinimumtasemele, 50% õpitulemuseks või ületab selle.

Hinde „MA” kannab õpetaja e-päevikusse juhul, kui õpilane on arvestuslikult hinnatava ülesande täitmise päeval koolis ja jättis selle täitmata või esitatud töö ei vasta õpetaja poolt tööjuhendis ette antud kriteeriumile/tele. Kui õpilase esitatud kirjaliku töö, suulise esituse või praktilise töö tulemus on piisavast õpitulemusest madalamal tasemel või sooritamata.

Mitteeristava hindamise puhul kasutatakse „arvestatud” ja „mittearvestatud” kaheastmelist skaalat eesmärgiga hinnata õpilase nõutaval tasemel õpitulemusi, kuid vajalik ei ole eristada õpitulemuste omandamise norme ega taset.

Kui õpilane puudub koolist või on sooritanud ülesande hindele „MA”, on võimalus õpetajaga kokkulepitud ajal ülesanne järgi sooritada. Kokkulepitud ajaks põhjuseta järgi vastamata ülesande puhul märgib õpetaja e-päevikusse mittearvestatud hinde „MA”

Nõuded ja tööjuhendid ülesande sooritamiseks mitteeristaval hindamisel koostab ja valib õpetaja, mis on vastavuses ainekavas olevatele nõuetele.

Kõikide hindamisvormide puhul kehtib põhimõte, et kui hindaja tuvastab kõrvalise abi kasutamise või plagiaadi, võib vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegga „1” („nõrk”). Õigeaegselt sooritamata või esitamata töö hindamisel võidakse numbrilise hinde puhul hinnet alandada ühe hindepalli võrra.

5.3 Käitumise ja hoolsuse tagasisidestamine

Klassijuhataja annab tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta õpilase seaduslikule esindajale arenguvestlusel, mis viiakse läbi üks kord õppeaastas, hiljemalt esimese trimestri lõpuks. Kokkulepped ja tulemuslikkus kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.

Käitumise ja hoolsuse tagasiside andmise pidepunktid tulenevalt kooli kodukorrast:

1. Viisakas suhtlemine:

- õpilane käitub tunnis ja vahetunnis viisakalt;
- kasutab õpilasele sobivat sõnavara;
- on salliv ja abivalmis.

2. Töörahu hoidmine:

- õpilane täidab töökorraldusi;
- laseb õpetajal õpetada ja kaasõpilastel õppida;

3. Hoolsus:

- õpilane jõuab tundi õigeaegselt ja puudub vaid mõjuva põhjusega;
- kodused õppetööd on õigeaegselt esitatud;
- riietub õpilaskult, riided on puhtad ja terved;
- kannab vahetusjalatseid;
- õpilasel on olemas vajalikud õppevahendid ja spordiriided;
- õppevahendid ja töölaud on puhtad ning korras;
- hoiab koolivara ja kooliruume.

4. Iseseisva töö oskus ja koostöö:

- õpilane töötab aktiivselt tunnis kaasa;
- täidab töökorraldusi;
- loeb iseseisvalt tööjuhiseid;
- oskab iseseisvalt töötada õppematerjalidega;
- teostab õigeaegselt oma õppetööd ja järelevastamisi;
- küsib abi alles seejärel, kui on ise mitu korda proovinud ülesannet lahendada;
- osaleb kooliüritustel.

1.-3. klassi õpilaste käitumise ja hoolsuse hinnangud on leitavad õpilase arengukaartidelt ning hinnangu annavad nii klassijuhataja kui aineõpetajad vastavalt pidepunktides 1 - 4 kirja pandule.

4.–9. klassis antakse õpilasele hinnang „hea/hästi“ (H) ka e-päevikus Stuudium õpilasele, kes täidab punktides 1 - 4 nimetatut.

4.–9. klassis antakse hinnang „rahuldav“ (R) e-päevikus Stuudium õpilasele, kellel esineb punktides 1-4 nimetatus olulisi eksimusi. Hinnangu „rahuldav“ puhul lisab aineõpetaja selgituse e-päevikusse Stuudium.

4.–9. klassis antakse hinnang „mitterahuldav“ (e-päevikus Stuudium „MR“) õpilasele, kellel esineb punktides 1-4 nimetatud korduvalt eksimusi ja/või ei allu õpetaja korduvatele nõudmistele ja/või on käitunud ainetunnis ebaviisakalt ja/või on puudunud põhjuseta üle 20% õppetundidest ja/või kokkuvõttev hinne on mitterahuldav. Hinnangu „mitterahuldav“ puhul lisab aineõpetaja selgituse e-päevikusse Stuudium.

Klassijuhataja võib käitumise kohta anda hinnanguid ka väiksema õppeperioodi (nädala) lõpus.

Käitumise ja hoolsuse hinnang ei kajasta õpilase teadmisi.

5.4 Individuaalse õppekava alusel õppivate õpilaste hindamine

Individuaalse õppekava järgi õppija hindamise erisused on märgitud individuaalses õppekavas (edaspidi IÕK).

6. Järelevastamiste korraldus

Õpetaja selgitab järelevastamise võimalusi ja korda iga trimestri algul. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise aja ja vormi määrab aineõpetaja.

Kui arvestuslikku tööd on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“, hinne jäänud välja panemata või see on sooritamata, antakse õpilasele järgneva 10 koolipäeva jooksul võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks aineõpetaja järelevastamise aegadel.

Õpetaja parandab viie päeva jooksul e-päevikus mittearvestatud hinde, kui õpilane on ülesande sooritanud nõuetele vastava õpitulemuse vähemalt miinimum tasemel.

Õpilase või õpetaja haigestumise korral või muul põhjusel on võimalik teha erandeid järelevastamise aja suhtes. Üldjuhul saab mitterahuldavalt sooritatud tööd järele vastata üks kord. Järelevastamisel saadud tulemus kajastab omandatud õpitulemusi. Õpetaja ei pea järelevastamisi vastu võtma trimestri viimasel nädalal. Kõrvalise abi kasutamise või mahakirjutamise korral otsustab järelevastamise võimaluse õpetaja.

7. Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestri ja aastahinneteks. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestri hinne jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde panekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „1“.

Õpilase järgmisse klassi üleviimise või täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Järgmisse klassi viiakse õpilane, kelle teadmised ja oskused on hinnatud vähemalt hindega „3“. 1. klassi õpilane, keda on

hinnatud sõnaliselt, viiakse õppeperioodi lõpul üle järgmisse klassi, kui tema õppeedukus ja areng on klassijuhataja kokkuvõtvate sõnaliste hinnangute kohaselt õppekava nõuetele vastav. E-päeviku õpilasraamatusse kantakse märged „Lõpetas ... klassi“.

Kui õpilane on läbinud kooli õppekava eesmärkidega kooskõlas oleva kursuse või on osalenud mõnes teises asutuses (huvikoolis -või ringis) mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses, lähtutakse õppe arvestamisel kursuse või huviringi sisust, läbitud teemadest ja omandatud õpitulemustest ning kantakse sobivuse ning teemade kattuvuse korral hinne e-päevikusse sobivale õppeainele hiljemalt õppeaasta lõpuks, võimalusel trimestri lõpus. Kool võib küsida kinnitust õpilase osalemise sageduse ja aktiivsuse kohta kursusel (huvikoolis- või -ringis) osalemise kohta iga trimestri jooksul.

7.1 Täiendav õppetöö

Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane, kelle teadmised ja oskused aastahindena õppeaines vastavad hindele „2“ või „1“. Täiendav õppetöö toimub pärast õppeperioodi lõppu kuni 10 õppepäeva jooksul, vajadusel pikendatakse seda kuni 30. augustini. Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab kuni 5 tundi päevas õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, mis toetavad riikliku õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamist antud õppeaines.

Täiendavale õppetööle jäetud õpilasele koostab aineõpetaja plaani, kuhu märgib taotletavad õpitulemused, õpiülesanded ning nende sooritamise aja ja koha ning esitab need klassijuhatajale. Plaan koostatakse ja esitatakse Stuudiumi e-töökavade kaudu. Klassijuhataja annab õpilasele täiendava õppetöö plaani õppeperioodi viimasel päeval. Täiendava õppetöö plaanist kinnipidamine on kohustuslik kõigile osapooltele. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja õpilase teadmisi ning oskusi hinnatakse. Õppeaines, milles õpilane jäi täiendavale õppetööle, märgitakse aastahinne pärast täiendava õppetöö lõppu arvestades täiendava õppetöö tulemusi. Põhikooli õpilane, kes täitis täiendava õppetöö ülesanded vähemalt rahuldavalt, viiakse õppenõukogu otsusega üle järgmisse klassi.

7.2 Klassikursuse kordamine

Õppenõukogu põhjendatud otsusega jäetakse erandjuhul õpilane klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „2“ või „1“, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud või õpilane jättis õppetööle tulemata ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses on esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või

enamas õppeaines aastahinne „2” või „1”. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

8. Põhikooli lõpetamine

Põhikooli lõpetab õpilane:

- 1) kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt rahuldavad;
- 2) kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö;
- 3) kes on sooritanud põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse kohaselt põhikooli lõpetamiseks nõutavad lõpueksamid, sõltumata eksami tulemusest. Põhikoolilõpetaja teatab koolile hiljemalt jooksva õppeaasta 1. veebruariks õppeaine, milles ta soovib sellel õppeaastal sooritada valikeksami.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahes õppeaines „nõrk” või „puudulik” aastahinne.

Vastavalt 15.12.2015 Haridus- ja teadusministri määrusele nr 54 “Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord” võib õppeaines, kus koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel on õpilasel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud põhikooli riikliku õppekavaga taotletavaid õpitulemusi, sooritada õpilane ühtse põhikooli lõpueksamite asemel eesti keeles, matemaatikas ja valikeksami õppeainetes kooli kinnitatud materjalidega põhikooli koolieksamid. Kooli eksamitöö koostamisel ja selle sooritamise vormi määramisel arvestatakse õpilase individuaalses õppekavas sätestatud erisusi võrreldes riikliku õppekavaga.

Kooli direktor võib võimaldada üldist, tõhustatud või erituge saavale õpilasele taseme- või eksamitöö tegemiseks tema toe vajadusest tulenevalt üht või mitut järgmistest eritingimustest:

- 1) anda lisaaega kuni 15 minutit ühe astronoomilise tunni kohta;
- 2) viia eksamitöö läbi eraldi ruumis;
- 3) kasutada puhkepausi kuni 10 minutit ühe astronoomilise tunni kohta;
- 4) lubada vastuse üleskirjutamist tugiisiku poolt, kui õpilane ei saa kirjutada;
- 5) lubada eksamiküsimuste ja teksti ettelugemist;
- 6) anda eksami korralduse kohta kirjalikke juhtnööre;
- 7) kasutada õpilase poolt varasemas õppeprotsessis kasutatud täiendavaid abivahendeid (sõnaraamatud, õigekeelsussõnaraamat, keele reeglid, abivahendid jms);
- 8) selgitada töökorraldusi ning eksamiülesannete teksti täpsemalt ja põhjalikumalt;
- 9) hinnata kirjutamisraskusega õpilase emakeele eksamitöö diferentseeritult;

10) kasutada viipekeele tõlki.

Eksameid korraldava asutuse eelneval nõusolekul võib kooli direktor otsustada tõhustatud või erituge saavale põhikoolilõpetajale järgmiste eritingimuste kohaldamise:

- 1) kasutada ilma õigekirjakontrollita arvutit õpilasel, kes ei saa kirjutada või kelle käekiri on toe vajadusest tingituna raskesti loetav;
- 2) muuta nägemispuudega õpilasele eksamitöö kirja suurust või koostada eksamitöö punktkirjas;
- 3) viia kuulmispuudega õpilasele eksamitöö läbi ilma kuulamis- ja suulise osata;
- 4) viia raske kõnepuudega õpilasele eksamitöö läbi ilma suulise osata.

Juhul kui õpilase toe vajadusest tulenevalt on eksamitöös vaja kohaldada mõnd muud eritingimust, mida pole eelpool nimetatud, kooskõlastab kool vajaliku eritingimuse eksameid korraldava asutusega.

Rakendatud eritingimused ja töö sooritamisel ilmnenud erijuhtumid märgitakse pärast töö toimumist samal päeval testide andmekogus eeltäidetud aruandesse.

Üldjuhul rakendatakse eksamineerimiseks vajalikke eritingimusi õpilastele, kellele on sarnaseid meetmeid rakendatud ka igapäevases õppetöös III kooliastme vältel ning kelle erivajaduse olemasolu kohta on tehtud märke Eesti Hariduse Infosüsteemi.

Õppeaines, kus koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel on individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud põhikooli riikliku õppekavaga taotletavaid õpitulemusi, võib õpilane ühtse põhikooli lõpueksami asemel sooritada kooli kinnitatud materjalidega põhikooli koolieksamid (edaspidi põhikooli koolieksamid). Sellisel juhul arvestab kool eksamitöö koostamisel ja selle sooritamise vormi määramisel õpilase individuaalses õppekavas sätestatud erisusi võrreldes riikliku õppekavaga.

Lihtsustatud õppel olev põhikoolilõpetaja sooritab põhikooli lõpetamisel järgmised koolieksamid:

- 1) eesti keele eksam;
- 2) matemaatikaeksam;
- 3) kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine eksam.

Valikaine eksami õppeaine ja vormi määrab kooli direktor ning teeb selle põhikoolilõpetajale ja tema seaduslikule esindajale teatavaks hiljemalt jooksva õppeaasta 1. veebruariks.

Põhikooli õpilane, kes täitis täiendava õppetöö ülesanded vähemalt rahuldavalt, viiakse üle järgmisse klassi. Selle otsustab pärast täiendavat õppetööd õppenõukogu, hiljemalt 30. augustiks.

Põhikooli 9. klassi õpilane, kellel oli õppeperioodi lõpul kuni kahes õppeaines mitterahuldav aastahinne või eksamihinne ja kes ei sooritanud järeltööd (-töid) või korduseksamit (-eksameid) vähemalt rahuldavalt, jäetakse klassikursust kordama.